

קידום ושילוב החברה העברית בכלכלת ישראל تعزیز ودمج المجتمع العربي في الاقتصاد الاسرائيلي

חזי כאלו, מנכ"ל בנק ישראל בכנס הפורום הכלכלי-ערבי בנושא חזון
אסטרטגי ואתגרים עתידיים

על מה נדבר? حول ماذا سنتحدث?

1. מצב המשק הישראלי

2. האוכלוסייה הערבית בישראל

3. הממשק הארגוני של בנק ישראל עם הציבור הערבי

מצב המשק
הישראלי
وضع الجهاز الاقتصادي الإسرائيلي

המשק צומח בקרבת הקצב הפוטנציאלי الجهاز الاقتصادي يقترب من وتيرة طاقة النمو الممكنة

שיעורי צמיחת התוצר בישראל
(שנת 2001-2020)

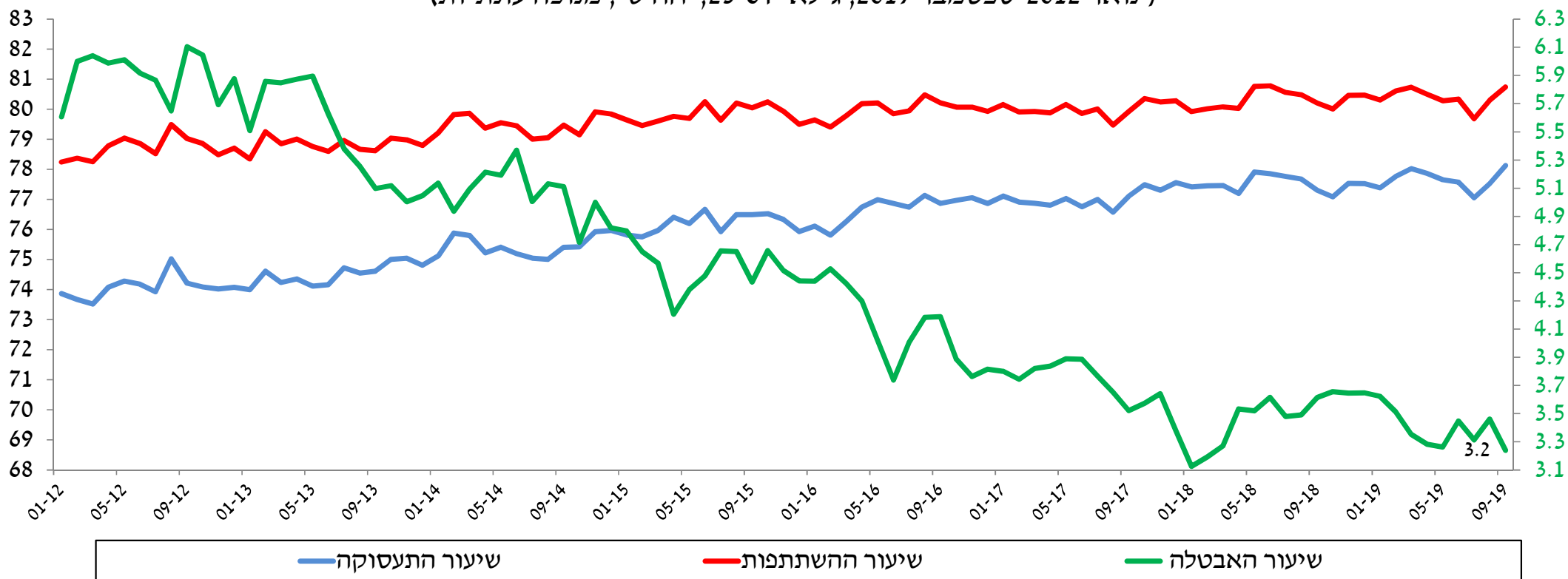

שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה עם שיעור אבטלה נמוך ושיעור השתתפות גבוה

سوق العمل يواصل إثبات متانته مع نسبة بطالة منخفضة ونسبة تشغيل مرتفعة

שיעור התעסוקה, שיעור האבטלה ושיעור ההשתתפות (ינואר 2012-ספטמבר 2019, גילאי 15-64, חודשי, מנוכה עונתיות)

מקור: סקר כוח אדם, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מקור: הלמ"ס ועיבודי בנק ישראל

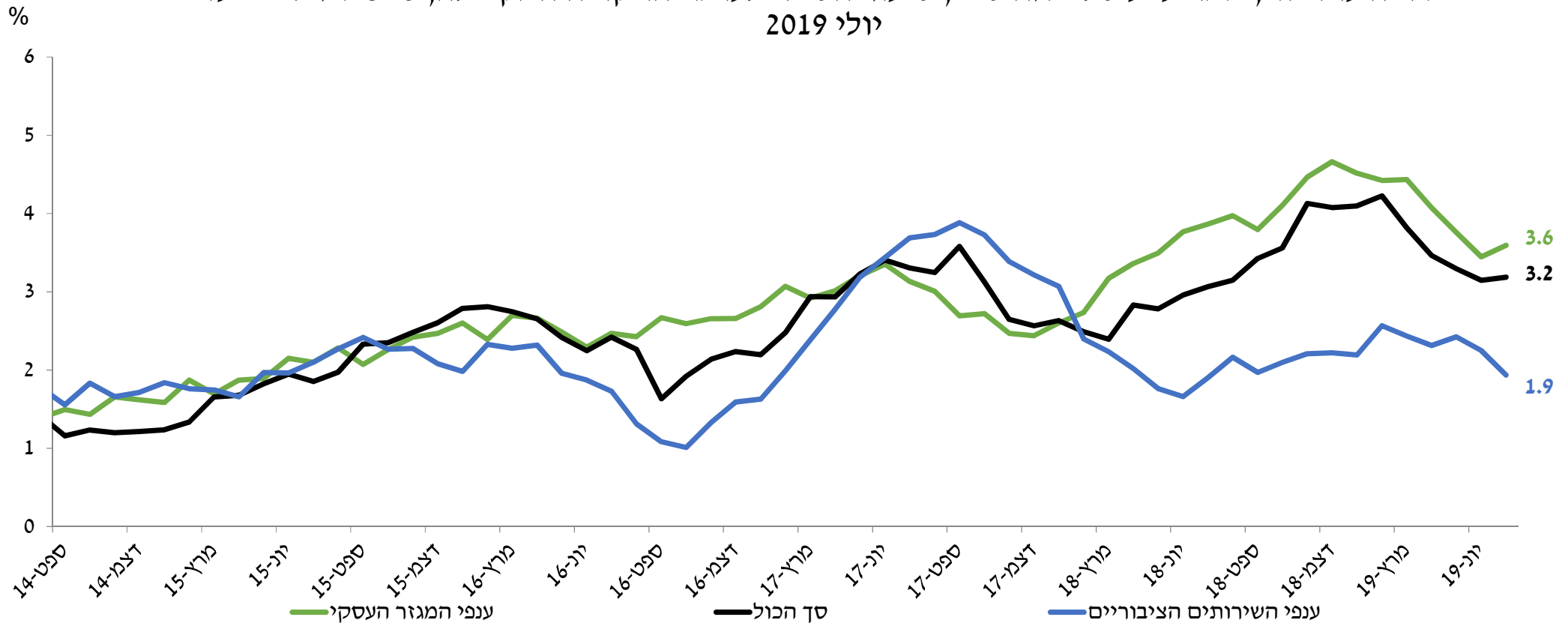
נמשכת צמיחת השכר בהובלת המגזר העסקי, אם כי בקצב נמוך יותר

تواصل ارتفاع الأجور، بقيادة القطاع التجاري، لكن بوتيرة أقل

השכר הנומינלי למשרת שכיר

מנוכה עונתיות, ממוצע נע של 6 חודשים, שיעור השינוי לעומת התקופה המקבילה, ספטמבר 2014 עד יולי 2019

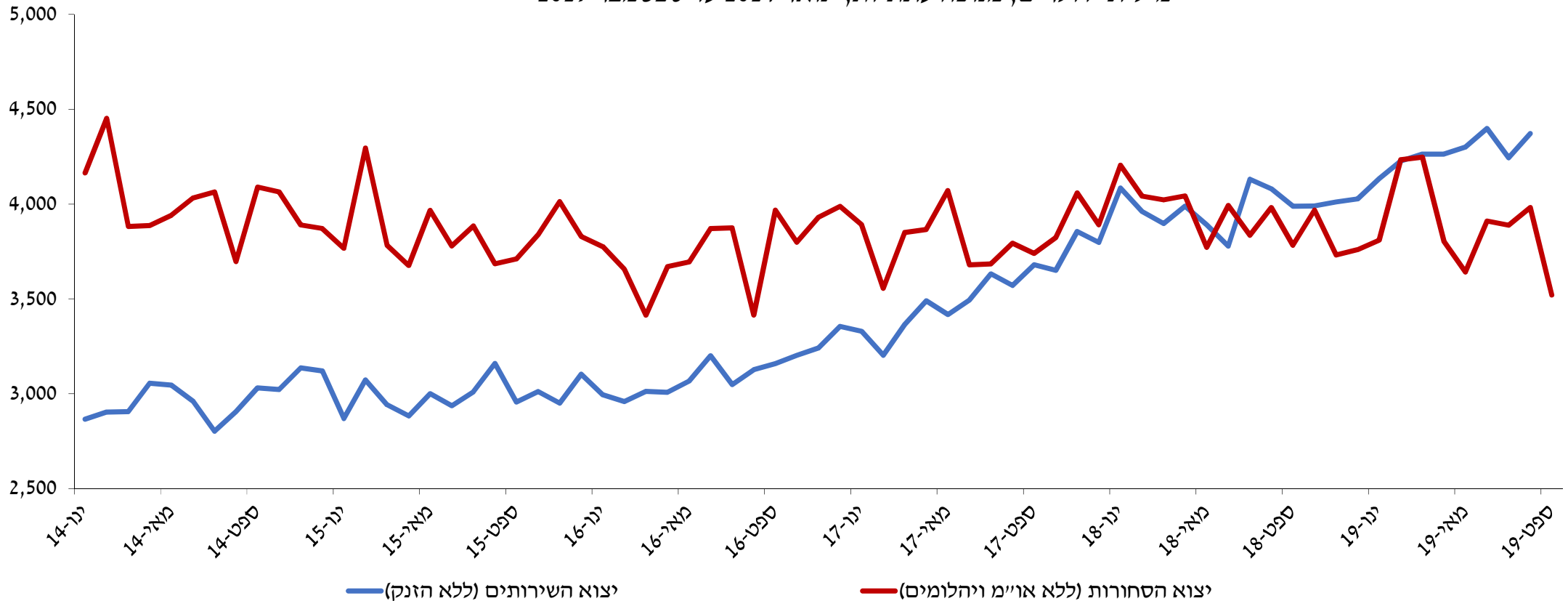
בשנים האחרונות חלה תפנית ביצוא הישראלי: יצוא השירותים גובר על ייצוא הסחורות.

طراً في السنوات الأخيرة تحولاً في التصدير الإسرائيلي: تصدير الخدمات يفوق تصدير السلع

יצוא הסחורות והשירותים

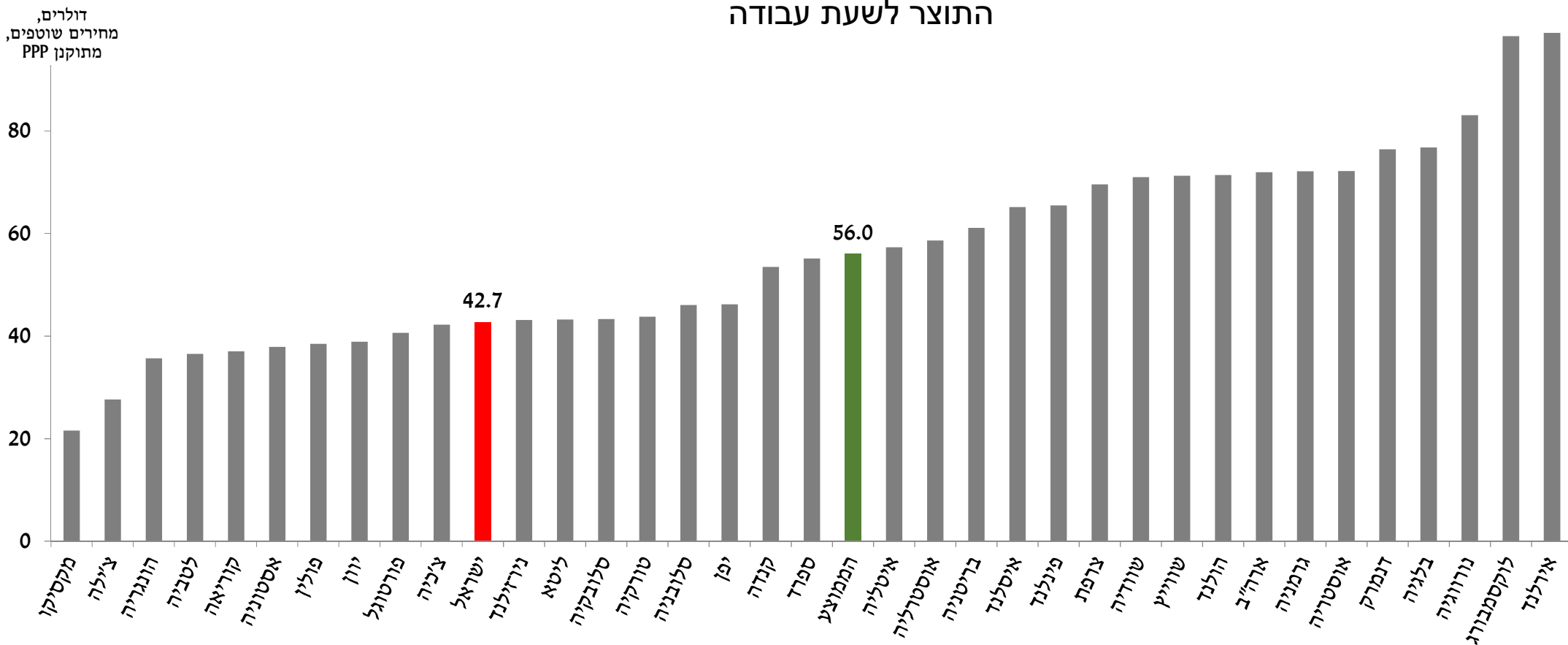
מיליוני דולרים, מנוכה עונתיות, ינואר 2014 עד ספטמבר 2019

פריון העבודה בישראל נמוך מהממוצע ב-OECD

انتاجية العمل في إسرائيل أقل من المعدل في OECD

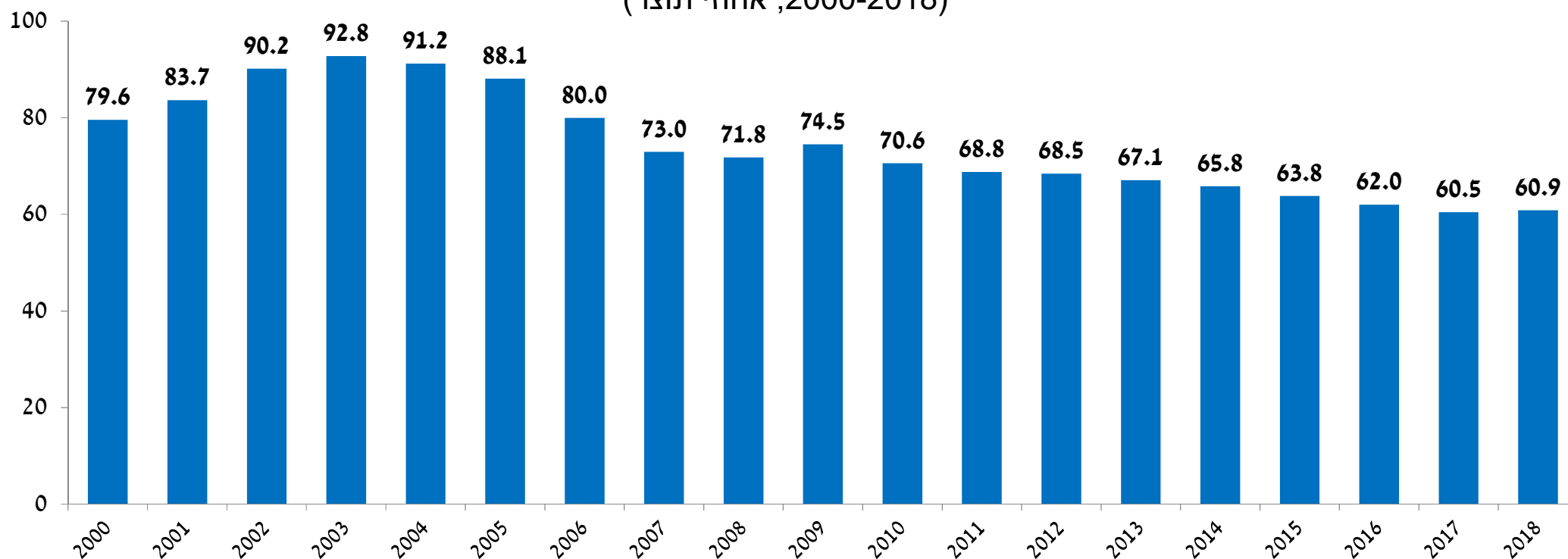
התוצר לשעת עבודה

בעקבות הגידול בגירעון, נבלמה הירידה ביחס חוב-תוצר

في أعقاب الزيادة في العجز، توقف الانخفاض في نسبة الدين إلى الناتج المحلي الإجمالي

החוב הציבורי ברוטו
(2000-2018, אחוזי תוצר)

האתגרים הכלכליים המרכזיים של המשק

التحديات الاقتصادية المركزية للجهاز الاقتصادي

טווח ארוך

טווח קצר

הגדלת הפרייון

תכנית בנק ישראל

<p>שיפור עשיית עסקים</p> <p>דיגיטציה והפחתת ביروقרטיה</p>	<p>שיפור ההון האנושי</p> <ul style="list-style-type: none"> שיפור מיומנויות חינוך מוקדם שיפור המורים 	<p>*שיפור תשתיות</p> <p>תחבורה ציבורית</p>
--	--	---

0.2%	1%	2.05%	עלות (אחוזי תוצר)
2.1%	6.6%	11.5%	תועלת (אחוזי תוצר)

גירעון פיסקאלי מבני (4-4.5%)

ייצוב החוב/תוצר על 60%

הוצאה אזרחית לתוצר נמוכה (31% לעומת 42% ב-OECD)

ככל הנראה תידרש לייצוב פיסקאלי באמצעות שילוב של קיצוצים ומיסים

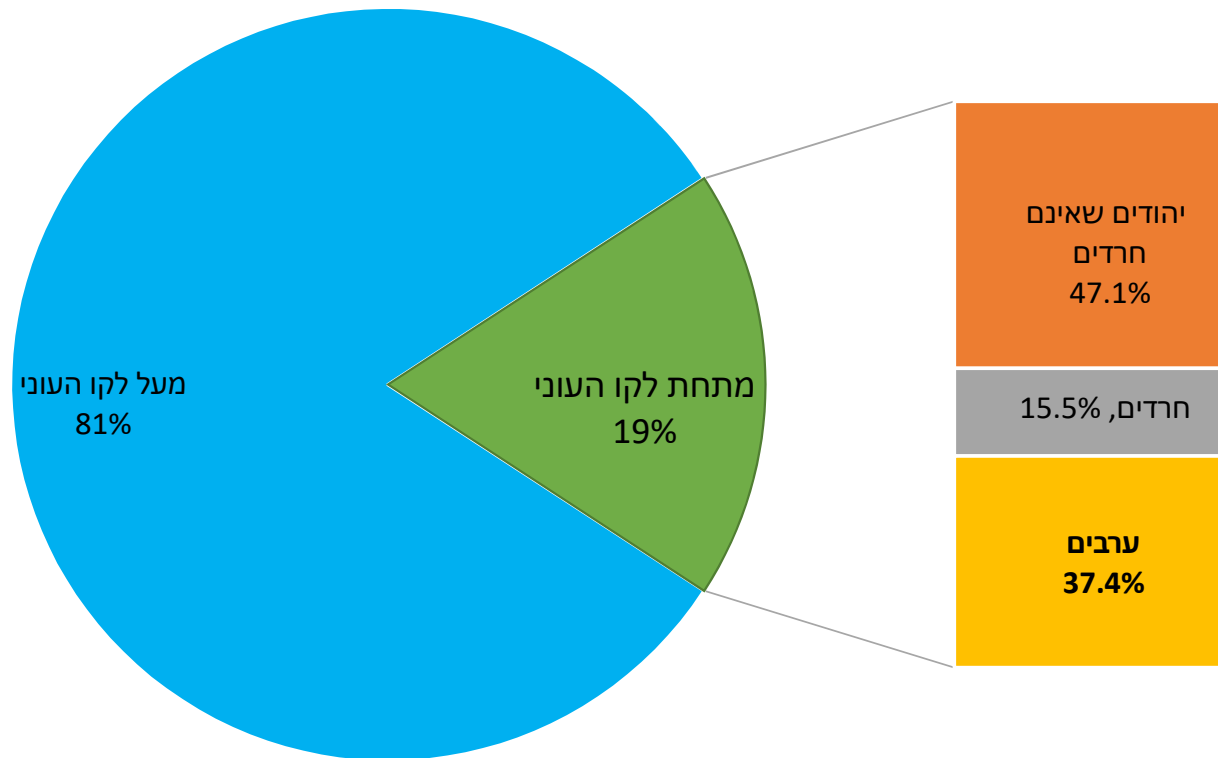

האוכלוסייה
הערבית בישראל
المجتمع العربي في اسرائيل

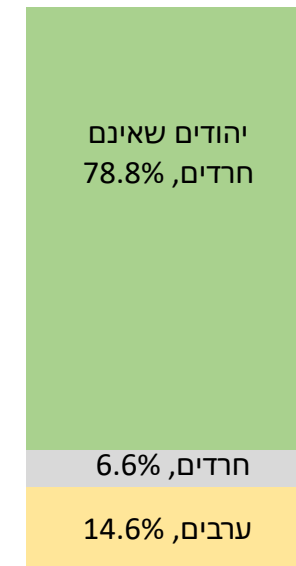
שיעור משקי הבית הערבים מתחת לקו העוני גבוה משמעותית משיעורם באוכלוסייה

نسبة الأسر العربية تحت خط الفقر تفوق بكثير نسبتهم من مجمل السكان

תחולת המשפחות העניות לאחר תשלומי העברה ומסים ישירים, 2017

שיעור חלקי של משקי בית באוכלוסיית ישראל, 2017

ההכנסה נטו של משק בית ערבי קטנה משל משק בית ממוצע

الدخل الصافي للأسرة العربية أقل من المعدل العام

ממוצע כלל האוכלוסייה	ממוצע משקי בית ערבים	
18,408	11,139	הכנסה כלכלית
1,660	1,730	תשלומי העברה
20,068	12,869	הכנסה ברוטו
3,519	1,468	מסים ישירים
16,549	11,401	הכנסה נטו
1.51	1.44	מספר מפרנסים
3.31	4.57	מספר נפשות

תכנית החומש למיעוטים לפי החלטת ממשלה 922

الخطة الخماسية للأقليات بحسب القرار الحكومي 922

- הממשלה החליטה על השקעה של כ-13.5 מיליארד שקל בחמש שנים בקידום המיעוטים בישראל, מהם כ-10 מיליארדי ש"ח בחברה הערבית.
 - בהתאם, בין השנים 2016-2017 הושקעו למעלה מ-5 מיליארד שקלים בקידום חינוך ובשיפור תשתיות בחברה הערבית.
 - כתוצאה מיישום התכנית בשנתיים האחרונות נרשמו מספר הישגים:
 - עלייה של 6.3% בשיעור הזכאות לבגרות בחברה הערבית.
 - עלייה של כ-2% במספר הסטודנטים הערבים.
 - מעל ל-30 אלף השמות חדשות של בני החברה הערבית בשוק העבודה.
 - 37% מסך הכבישים החדשים שנשללו נועדו עבור החברה הערבית.
-
- בהינתן מימון ראוי, ומחויבות כנה ניתן להתגבר על חלק ניכר מהפערים השונים. לכן, מעבר לתהליכים שמתבצעים, יש לוודא כי כלל התכניות החשובות מיושמות ומבוצעות בשטח.

מחקר של בנק ישראל – חטיבת המחקר: הערכת האפקטיביות של

התוכניות "עתודה מדעית-טכנולוגית" ו"לתת חמש"

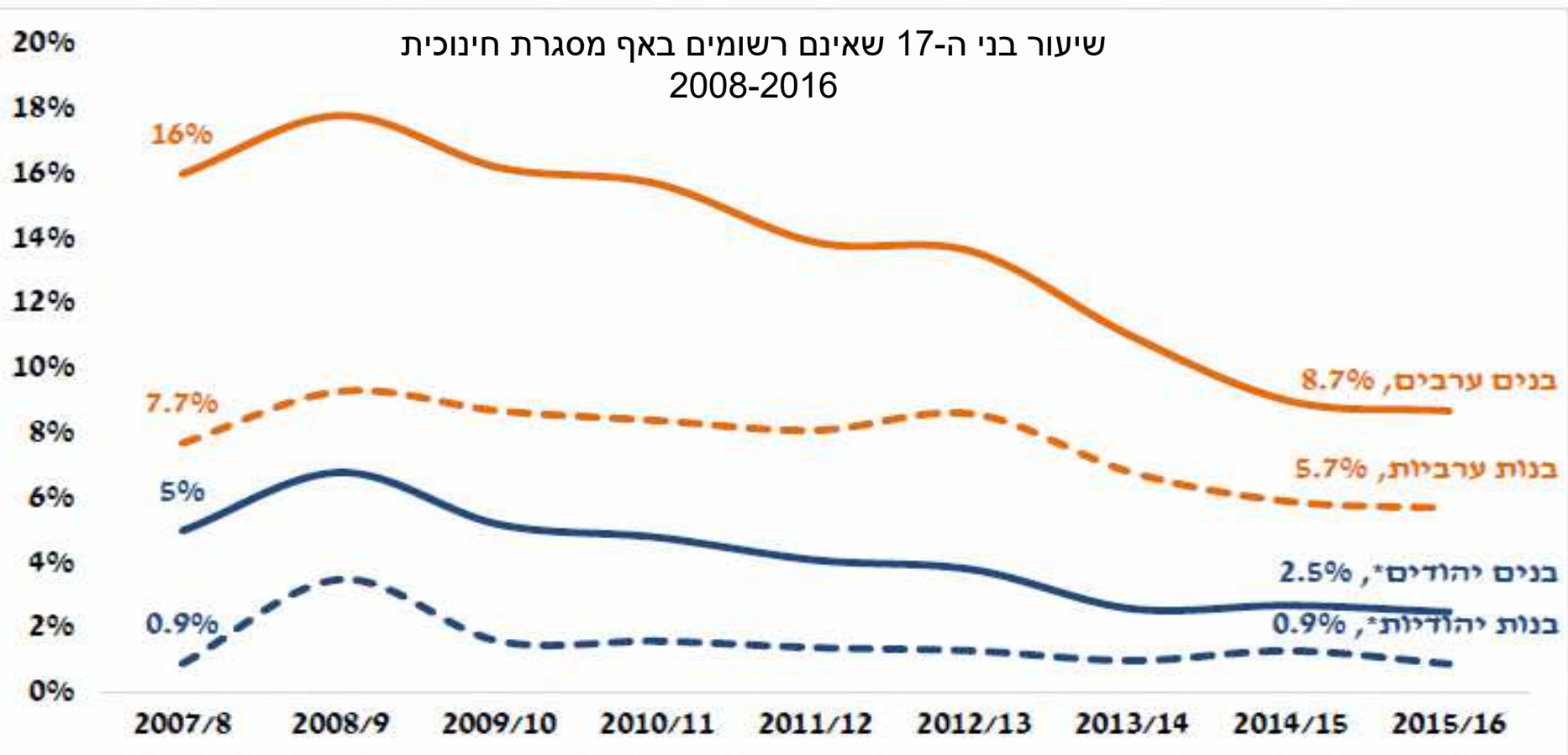
בכתב בנק ישראל - قسم الأبحاث: تقييم نجاعة برنامجي "الطليعة العلمية-التكنولوجية" و "نقدّم خمس وحدات"

- מחסור בעובדים מיומנים בתחומי המדע והטכנולוגיה בישראל מהווה חסם בפני התרחבות הענפים עתירי הידע ומקשה על העלאת פריון העבודה גם בענפים אחרים.
- המחסור יכול להיווצר, בין השאר, בגלל שיעור נמוך של תלמידי מדעים, טכנולוגיה, הנדסה ומתמטיקה (STEM) בהיקף מוגבר בבתי הספר ובמוסדות על-תיכוניים ואקדמיים, ובגלל רמת לימודים לא מספקת בחלק ממוסדות החינוך.
- "עתודה מדעית-טכנולוגית" ו"לתת חמש" הן תוכניות הדגל של משרד החינוך להעלאת שיעור הנבחנים ב-5 יחידות לימוד (יח"ל) במתמטיקה ובמקצועות מדעיים-טכנולוגיים.
- תוכנית העתודה העלתה את הסיכוי של בוגרי החינוך הערבי להתחיל (עד 2018) בלימודים לתואר ראשון במדעים בסדר גודל של 2 נקודות אחוז (בהשוואה ל-5% ערב התוכנית) ואת הסיכוי ללמוד את מקצועות ההייטק בכ-1 נקודת אחוז (בהשוואה ל-4%), בשני המקרים רק לבעלי מיצ"ב גבוה מהמוצע.

צמצום מרשים של אחוז בני הנוער הערבים שלא בבית ספר, אך עודנו גבוה.

*ייתכנו מאפיינים דמוגרפיים שישפיעו על שנות הנתון.

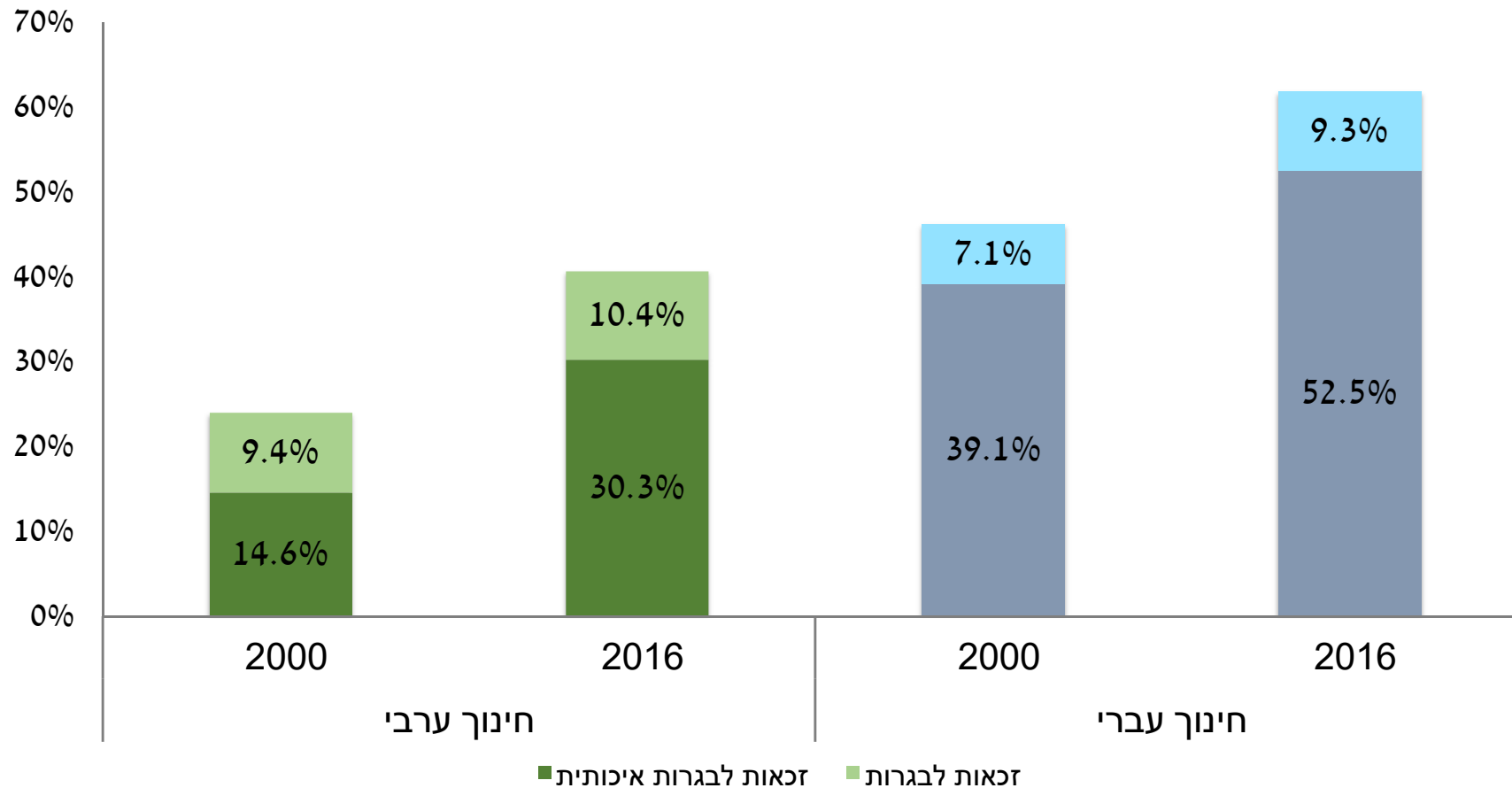
تقلص هائل في نسبة أبناء الشبيبة العرب خارج إطار المدرسة، لكن لا تزال النسبة مرتفعة. يمكن أن تكون هناك خصائص ديموغرافية تؤثر على تباين المعطى

שיעור הזכאים לבגרות בקרב האוכל הערבית עלה ב-2 העשורים האחרונים אך עדיין נמוך

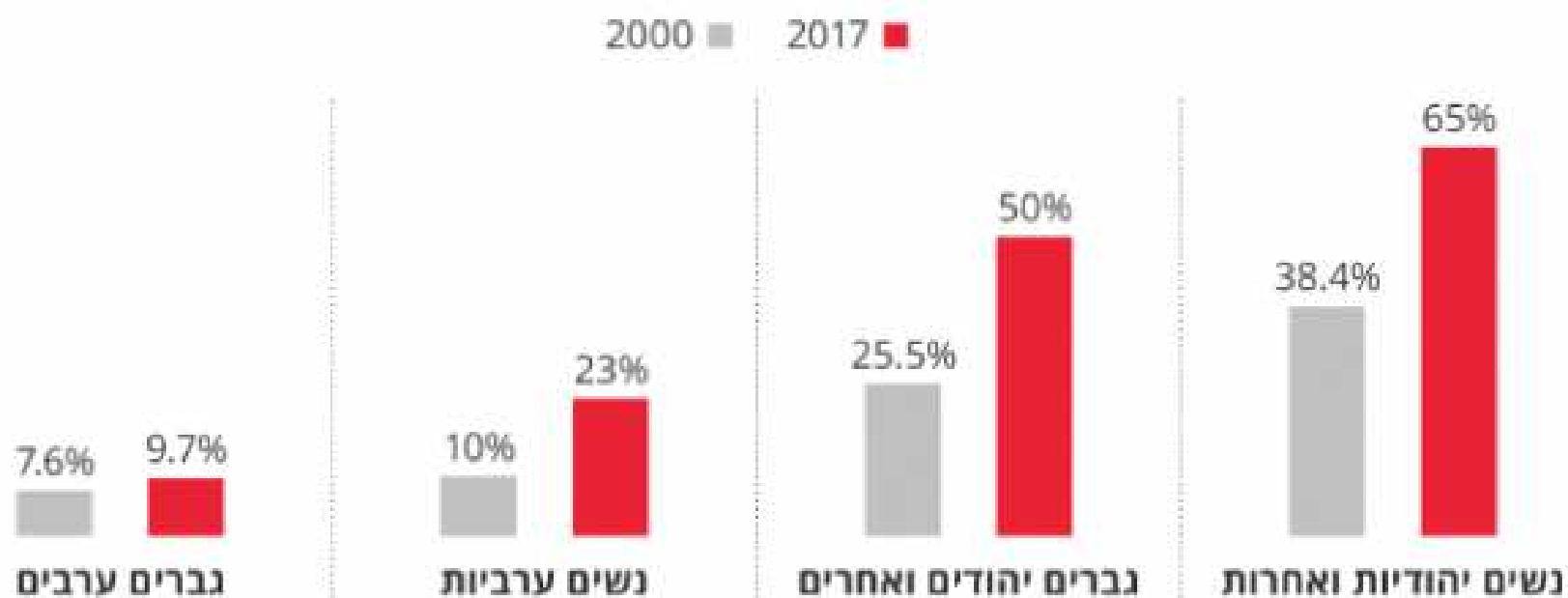
نسبة المستحقين لشهادة البجروت في المجتمع العربي ارتفعت في العامين الأخيرين، لكن لا تزال منخفضة

מספר האקדמאיות הערביות זינק בעשור האחרון – עפ"י נתוני המל"ג

قفزة في عدد الطلاب الأكاديميين العرب في العقد الأخير - بحسب معطيات مجلس التعليم العالي

זכאים לתואר ראשון ב-2017*

נתונים: המל"ג ומשרד האוצר

* בקרב בני 20-24, לא כולל חרדים

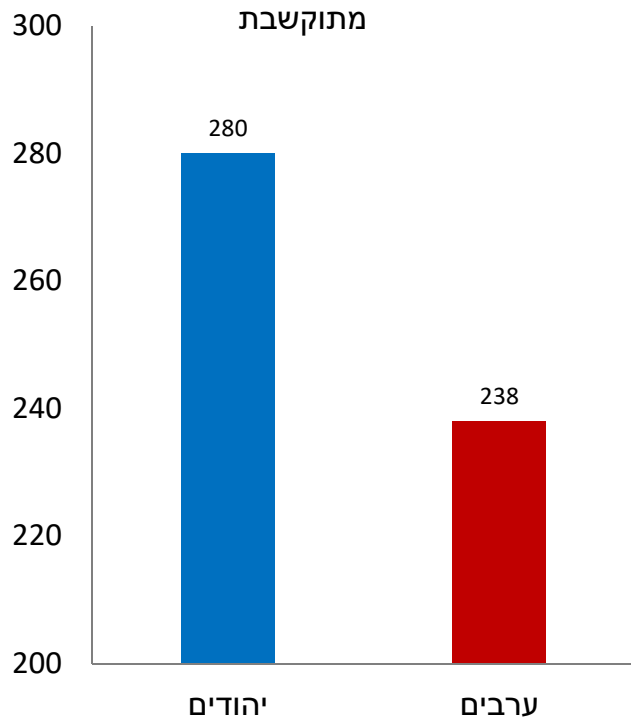
מפתח עיקרי לשיפור: צמצום הפער במיומנויות הבסיס.

* גם בקרב האוכל היהודית נדרש שיפור ביחס לעולם.

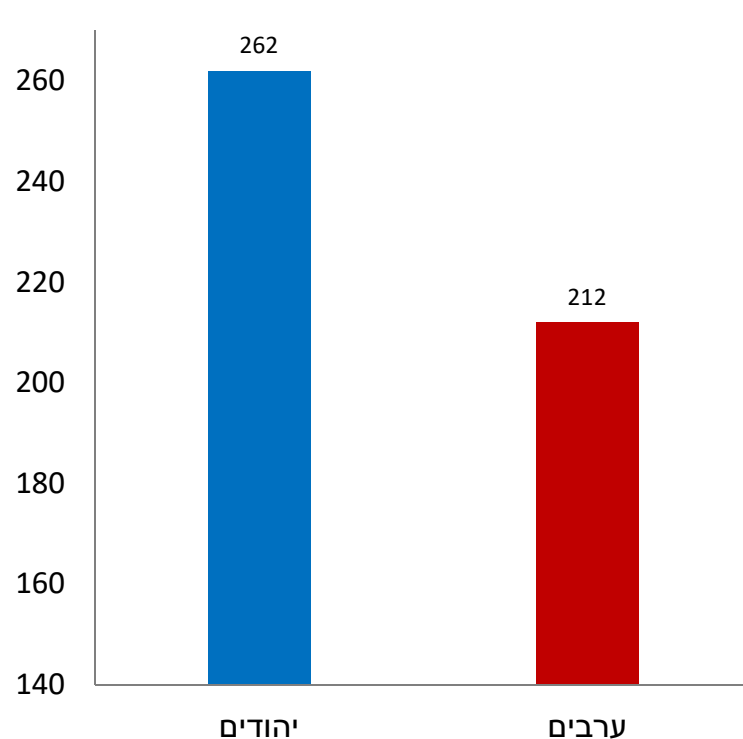
المفتاح الرئيسي للتحسين: تقليص الفجوة في المهارات الأساسية (أيضاً في أوساط المجتمع اليهودي هناك حاجة للتحسن)

ציונים במבחני מיומנות בין לאומיים

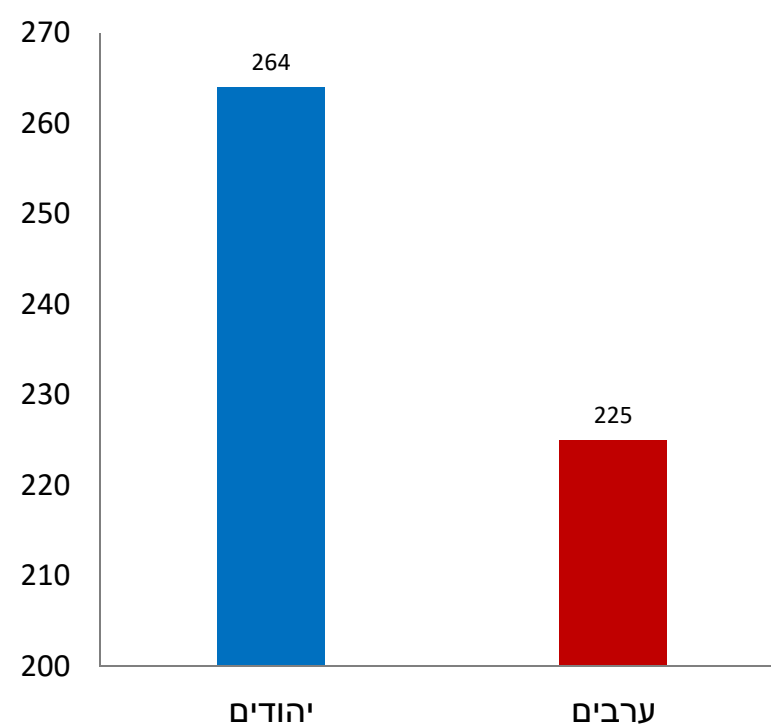
פתרון בעיות בסביבה מתקשבת

אוריינות מתמטית

אוריינות קריאה

עיקרי ההמלצות של בנק ישראל להגדלת הפריון בציבור הערבי أهم توصيات بنك إسرائيل بخصوص زيادة الإنتاجية في المجتمع العربي

- בדו"ח בנק ישראל הקדיש סעיף מיוחד לאתגרים במערכת החינוך בחברה בערבית:
 - הודגש הצורך בצמצום ההפרש בתשומות למערכת החינוך הערביות – העדפה מתקנה מספקת, שיפור איכות ההוראה ועוד.
 - שיפור השפה העברית - בנק ישראל המליץ להקדיש חלק ניכר מתוספת השעות במגזר הערבי לשיפור העברית, ככלי להשתלבות עתידית בשוק העבודה.
 - גיבוש כלים למשיכת מורים איכותיים לבתי ספר ערביים כדי לשפר את השימוש במשאבים המוקצים ללימוד מקצועות היסוד (מתמטיקה, הבנת הנקרא ואנגלית).
- בנק ישראל סבור שהמשק הישראלי ייצא נשכר אם יפעל למיצוי הפוטנציאל של האוכלוסייה הערבית להשתלב יותר בענפי ההיי-טק. לכן ממליצים על עידוד מיוחד של מורים להגיע וללמד במגמות המדעים, המחשבים והטכנולוגיה מתקדמת, שבהן יש חסר משמעותי של מורים בכל המערכת ובמיוחד בחברה הערבי.

הממשק הארגוני של בנק ישראל עם הציבור הערבי
التواصل التنظيمي لبنك إسرائيل مع المجتمع العربي

התרבות הארגונית בבנק ישראל לשילוב החברה הערבית الثقافة التنظيمية في بنك إسرائيل لدمج المجتمع العربي

- הבנק נוקט במדיניות פרו-אקטיבית על מנת להגדיל את מספר העובדים מהחברה הערבית.
- בנק ישראל מאמין ביכולות ובפוטנציאל האדיר הטמון בקרב אקדמאים ערבים ומחויב לקידום גיוון בתעסוקה.
- הבנק מקיים מפגשים עם גופים שונים העוסקים בעצמת התעסוקה בקרב הציבורי הערבי תוך שיתוף פעולה ומגייס עובדים נוספים (מרכזי ריאן, מכללת אלקסמי)
- נכון להיום יש בבנק 12 עובדים מהאוכלוסייה הערבית, שהם כ-2% מכלל העובדים, בתקווה כי מספרים אלו ילכו ויגדלו.
- הבנק מעניק השתתפות בסבסוד שכר דירה לאקדמאים ערבים כדי לאפשר עבודה במטה המרכזי של הבנק – ירושלים.
- **אני קורא למועמדים מתאימים מהחברה הערבית להצטרף לשורות הבנק**

מערכת נתוני אשראי כיעד לשיפור התחרות ורווחת האזרח نظام معطيات الائتمان كهدف لتعزيز المنافسة ورفاه المواطن

- מערכת נתוני אשראי תעודד תחרות בתחום האשראי הקמעונאי לטובת כלל אזרחי ישראל ואף תיתן מענה לנושאים מסוימים המטרידים את האוכלוסייה הערבית.
- הטענה לפיה קיים קושי של האוכלוסייה הערבית בקבלת אשראי – מערכת נתוני אשראי תצמצם ואף תסיר חששות אלו ותהליכי קבלת ההחלטות יתבססו בעתיד על הנתונים והדירוגים האובייקטיביים. כלומר, האזרח ייבחן בהתאם לנתוניו הפיננסיים ולא עפ"י מאפיין אחר.
- בנק ישראל קורא לאוכלוסייה הערבית לעודד וללמוד את מערכת נתוני אשראי ולהשתמש בה לטובתה. בנק ישראל ישמח לקחת חלק בתהליך חשוב זה.

השקת אתר בנק ישראל בשפה הערבית

إطلاق موقع بنك إسرائيل باللغة العربية

- צעד נוסף לקידום והעצמת ערוץ תקשורת ישיר של הבנק עם האוכלוסייה הערבית הוא השקת האתר האינטרנט בשפה הערבית. צעד זה נועד להרחבת הידע הכלכלי של החברה הערבית שיתרום לשילובה בכלכלה הישראלית על כל רבדיה.
- האתר בערבית מכיל מידע רב אודות כלכלת ישראל, פעילות ומדיניות הבנק, מידע סטטיסטי, סקירות וניתוחים כלכליים ועוד.
- ניתן למצוא באתר כלים ומידע שימושי נוסף בתחום הצרכנות והבנקאות: פתיחת חשבון בנק וזכויות הלקוח, השוואת עמלות בין בנקים, תכנון תקציב, שימוש בתעודת זהות בנקאית, איתור חשבונות אבודים ומידע נוסף המשרת

השקנו מחדש ב-2017 את אתר בנק ישראל בשפה הערבית

أطلقنا عام 2018 موقع بنك إسرائيل باللغة العربية

بنك اسرائيل

Q

Google חיפוש

ثقافة
اقتصادية

العملات
الورقية
والمعدنية

مشاركة
معطيات
الائتمان

أنظمة الدفع

الرقابة على
البنوك

الإحصاءات

الأبحاث

الأسواق

السياسة
النقدية

بيانات
ومشورات

خدمات
للجمهور

حول البنك

منح محافظ بنك إسرائيل جائزة ستيفان روس للعام 2018
في جامعة MIT

20/10/2019

منح محافظ بنك إسرائيل جائزة ستيفان روس للعام 2018 في جامعة MIT

لكافة البيانات الصحفية

التحديث الأخير: 05/11/2019 **أسعار الصرف المعتمدة**

-0.596%	3.5010	USD دولار
-0.745%	4.5185	GBP جنيه إسترليني
-0.976%	3.2168	JPY ين
-1.088%	3.8901	EUR يورو
-0.763%		اسمي فعلي

التضخم المالي التضخم المالي - معدل التغيير في ال12 شهرًا
الأخيرة

قائدة بنك اسرائيل

0.25%

قائدة بنك اسرائيل

موعد القرار القادم: 25/11/2019

מרכז המבקרים המחודש של בנק ישראל

مركز الزوّار الجديد في بنك اسرائيل

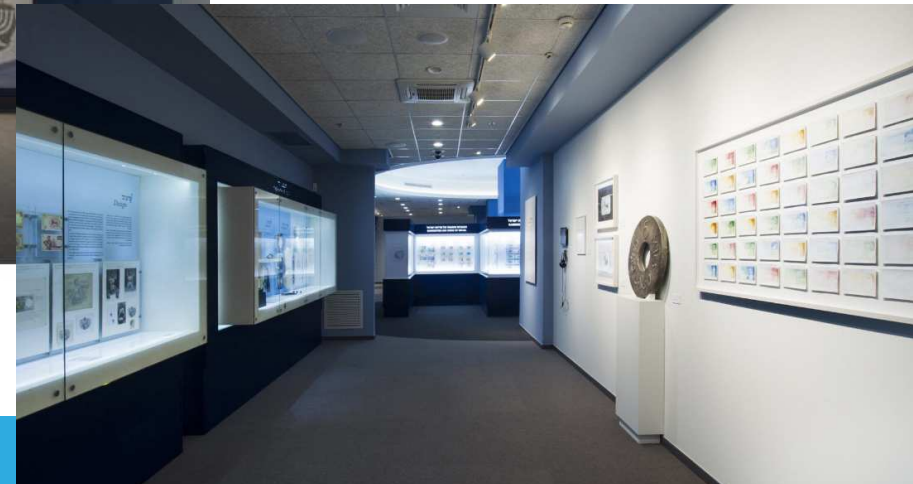
• מרכז המבקרים מציג את תפקידיו העיקריים של בנק ישראל ואת תרומתו לכלכלת המדינה. במקום מוצגות תערוכות, סרטים ומצגות הממחישות את התהליכים החשובים – הנפקת הכסף, זיהוי שטרות ועוד.

• **בשנה האחרונה ביקרו כ-600 תלמידים מבתי ספר ערביים במרכז המחודש.**

• בנק ישראל מזמין כל אחת ואחד מכם לבוא לבקר אותנו ולהתרשם במרכז המחודש הממוקם ברחוב לילינבלום 37 בתל אביב, במבנה היסטורי לשימור ופתוח לסיורים לקהל הרחב ללא תשלום ובתאום מראש כמו גם ניתן לקבל הדרכה בשפה הערבית.

מרכז המבקרים המחודש של בנק ישראל

مركز الزوّار الجديد في بنك اسرائيل

תצוגות הארכיאולוגיה והאמנות בבנק ישראל בירושלים

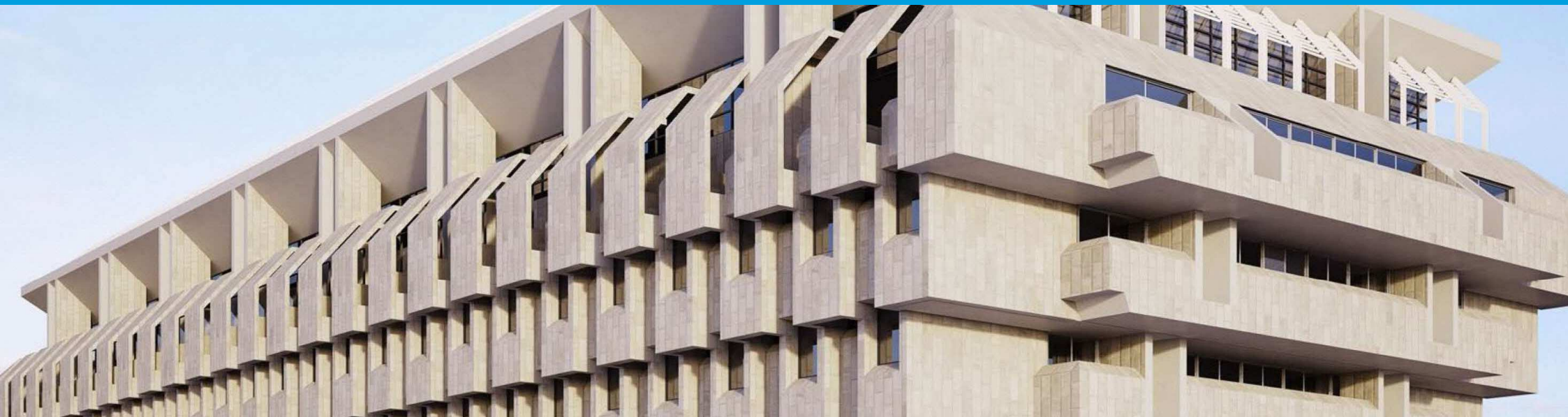
معارض الآثار والفن في بنك إسرائيل في القدس

האוכלוסייה הערבית משמעותית מאוד לכלכלה הישראלית ובנק ישראל רואה בה מנוף משמעותי לצמיחת המשק הישראלי.

הבנק מקדיש משאבים לא מבוטלים למחקר וניתוח סוגיות כלכליות שנוגעות לחברה הערבית ותורם בכך לשיח הכלכלי בנושא ולעיצוב המדיניות הממשלתית

ולסיום: אני קורא למועמדים מתאימים מהחברה הערבית להצטרף לשורות הבנק.

תודה!
شكرًا!

